

Законодавчі гарантії щодо надання відпустки у зв'язку з навчанням

Статтею 216 Кодексу законів про працю України та статтею 15 Закону України «Про відпустки» встановлені гарантії щодо надання працівникам, які успішно навчаються без відриву від виробництва у вищих навчальних закладах з вечірньою та заочною формами навчання, додаткових оплачуваних відпусток:

1) на період настановних занять, виконання лабораторних робіт, складання заліків та іспитів для тих, хто навчається на **I та II курсах** у вищих навчальних закладах:

- I та II рівнів акредитації з вечірньою формою навчання – **10 календарних днів**;
- III та IV рівнів акредитації з вечірньою формою навчання – **20 календарних днів**;
- незалежно від рівня акредитації з заочною формою навчання – **30 календарних днів**.

2) на період настановних занять, виконання лабораторних робіт, складання заліків та іспитів для тих, хто навчається на **III і наступних курсах** у вищих навчальних закладах:

- I та II рівнів акредитації з вечірньою формою навчання – **20 календарних днів**;
- III та IV рівнів акредитації з вечірньою формою навчання – **30 календарних днів**;
- незалежно від рівня акредитації з заочною формою навчання – **40 календарних днів**.

3) на період складання державних іспитів у вищих навчальних закладах незалежно від рівня акредитації – **30 календарних днів**;

4) на період підготовки та захисту дипломного проекту (роботи) студентам, які навчаються у вищих навчальних закладах з вечірньою та заочною формами навчання першого та другого рівнів акредитації, – два місяці, а у вищих навчальних закладах третього і четвертого рівнів акредитації – чотири місяці.

Працівникам, допущеним до складання вступних іспитів в аспірантуру з відривом або без відриву від виробництва, для підготовки та складання іспитів надається один раз на рік додаткова оплачувана відпустка з розрахунку **10 календарних днів** на кожний іспит.

Працівникам, які навчаються без відриву від виробництва в аспірантурі та успішно виконують індивідуальний план підготовки, надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю **30 календарних днів** та за їх бажанням протягом чотирьох років навчання – один вільний від роботи день на тиждень з оплатою його в розмірі **50 % середньої заробітної плати працівника**.

Для працівників, які навчаються у вищих навчальних закладах з вечірньою та заочною формами навчання, де навчальний процес має свої особливості, законодавством може встановлюватися інша тривалість відпусток у зв'язку з навчанням.

Звертаємо увагу на те, що зазначені відпустки надаються впродовж навчального року і лише тим працівникам, які успішно навчаються в зазначених навчальних закладах без відриву від виробництва.

Враховуючи наведені вище законодавчі норми тривалість додаткової оплачуваної відпустки диференціюється за такими критеріями:

- форма навчання (вечірня, заочна);
- рівень акредитації навчального закладу;
- курс, на якому працівник навчається.

Закон України «Про вищу освіту» в редакції від 1.07.2014 № 1556–VII вже не містить поділу закладів вищої освіти за рівнем акредитації. Разом з тим, в пункті 12 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону зазначено, що до приведення нормативно-правових актів з питань оплати праці, пенсійного та стипендіального забезпечення у відповідність із вимогами цього Закону **умови оплати праці, пенсійного забезпечення педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, стипендіального забезпечення осіб, які навчаються, зберігаються:**

- для університетів, академій, інститутів – на рівні закладів вищої освіти III – IV рівнів акредитації;
- для коледжів (включаючи коледжі як структурні підрозділи університетів, академій, інститутів) – на рівні закладів вищої освіти I – II рівнів акредитації;

У частині другій статті 15 Закону України «Про відпустку» визначено, що працівники, які здобувають другу (наступну, тобто третю також) вищу освіту в навчальних закладах післядипломної освіти та вищих навчальних закладах, які мають у своєму складі підрозділи післядипломної освіти, мають право на додаткову оплачувану відпустку тієї ж тривалості, що й працівники, які навчаються на третьому і наступному курсах вищих навчальних закладів відповідних рівнів акредитації.

Стаття 202 КЗпП України зобов'язує власника створювати необхідні умови для поєднання роботи з навчанням працівникам, які навчаються без відриву на виробництві.

Власник зобов'язаний надавати працівникові відпустку саме в той час, який визначений вищим навчальним закладом. Ненадання відпустки в цей час не може бути обґрунтовано виробничою необхідністю для підприємства.

У листі від 2.01.2013 № 2/13/116–13 Міністерство соціальної політики України роз'яснює, що для отримання додаткової сплачуваної відпустки у зв'язку з **навчанням працівнику-студенту необхідно надати роботодавцю довідку-виклик навчального закладу на сесію**, в якій, зокрема, зазначається: форма навчання; рівень акредитації навчального закладу; курс, на якому працівник навчається, період сесії, встановлений навчальним закладом, підстава для надання такої відпустки (для складання заліків та іспитів, настановних занять, державних іспитів, для підготовки та захисту дипломної роботи) та написати заяву про надання такої відпустки.

Отже, для роботодавця підтвердженням того, що працівник–студент успішно навчається (тобто за ним немає академзаборгованості) та тривалості перебування у навчальній відпустці є довідка-виклик навчального закладу. Вимоги адміністрації підприємства щодо отримання від навчального закладу після завершення сесії довідок про відсутність за працівником-студентом академзаборгованості чи повернення на підприємство другої відрізної частини довідки-виклику є неправомірними.

Відповідно до статті 217 КЗпП на час додаткових відпусток у зв'язку з навчанням за працівниками за основним місцем роботи зберігається середня заробітна плата.

Нарахування заробітної плати за час відпустки у зв'язку з навчанням провадиться згідно з наказом роботодавця про надання відпустки. Виплата цих відпускних провадиться не пізніше ніж за три дні до початку відпустки.

У разі необхідності отримання консультацій з правових питань звертайтеся до Кропивницького місцевого центру з надання БВПД за адресою: м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 64/53. Тел.: 095 876 62 33, (0522) 32-08-24.

Окрім того, в Україні діє єдиний номер з надання безоплатної правової допомоги – **0-800-213-103** (цілодобово, в межах України – безкоштовно)

Адреси бюро правової допомоги:

Долинське бюро правової допомоги

м. Долинська, вул. Шевченка, 59

Компаніївське бюро правової допомоги

смт Компаніївка, вул. Паркова, 4

Новомиргородське бюро правової допомоги

м. Новомиргород, вул. Соборності, 106

Новгородківське бюро правової допомоги

смт Новгородка, вул. Центральна, 1

Устинівське бюро правової допомоги

смт Устинівка, вул. Благодатна, 1.